

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ SAYI: 215 21 MAYIS 1979 7.5 LIRA

BÜYÜK

SERMAYEYE KARŞI

EYLEM BİRLİĞİ

DEMOKRATİK
MEVZİLERİ
KORUMAK İÇİN

19 Mayıs'ın 60. yılında

BAĞIMSIZ TÜRKİYE İÇİN İLERİ!

Bu yıl, Mustafa Kemal'in Samsun'a çıktığı tarih olan 19 Mayıs 1919'un 60. yıldönümünü yaşıyoruz. 19 Mayıs'ın Türkiye tarihindeki önemi, en başta 19 Mayıs gününün Anadolu ulusal kurtuluş hareketinin başlangıcı olmasından ileri geliyor.

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye, Avrupa'nın çeşitli emperyalist güçleri tarafından paylaşılmış, yurdun büyük bir bölümü bu güçler tarafından işgal edilmişti. İstanbul'daki Osmanlı hükümeti, yabancı emperyalist güçler tarafından ülkenin paylaşılmasına karşı çıkmıyor, tersine yardımcı oluyordu. Osmanlı ordusu emperyalist savaşta yenilgi sonunda dağılmış, Anadolu dışına teslim edilmişti. Ancak gerek emperyalist işgalcilerin, gerek İstanbul'daki işbirlikçi iktidarın hesaplayamadığı birşey vardı: Anadolu'da önce var yer, küçük bölgenin hareket halinde bağıştiren devşim hareketini öldürdiler almayorlar, bu hareketi kısa sürede kimlikle ezileceklerini düşünüyordular.

ORGÜTLÜ ANADOLU HALKI EMPERYALİZME KARŞI

Oysa Anadolu ulusal kurtuluş hareketi, bu direnişin tek başına değildi. Ekim Devrimi'nin yarattığı ilk sosyalist devlet, Rusya Sovyet Federatif Sosyalist Cumhuriyeti antiemperyalist bir nitelik taşıyan Anadolu ulusal kurtuluş savaşını destekliyordu. Bu destek, Türkiye'yi tümüyle ele geçirmek isteyen ilk sosyalist devletleri günden kuzatmaya da amaçlayan emperyalizmin oyunlarını bozmuş ve Kurtuluş Savaşı'nı zafere ulaştırmasında katkısı bulunan önemli bir etken idi.

19 Mayıs'ın önemi, direniş hareketinin güldüce daha güçlü bir hale gelmesini, tüm Anadolu halkını birleştirerek aktif bir biçimde antiemperyalist savaşa sokabilmelerini sağlamıştı ileri geliyor. Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışından sonra yapılan Erzurum ve Sivas kongreleri, örgütlenmeyi daha ileri düzeyde gerçekleştirmeye büyük katkılarla bulundukları, bir örgütlenme savaş sırasında en yüksek düzeyine 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılışıyla kavuşuyordu. 19 Mayıs 1919 ile 23 Nisan 1920 arasında meydana gelen gelişmeler, ulusal kurtuluş hareketinin siyasal önderliğinin oluşması zincirini meydana getiriyorlardı.

23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılmasından sonra kurulan Ankara hükümeti ilk olarak RSFSC tarafından tanınmış ve 1921'de Moskova'da yapılan bir anlaşmayla Sovyet devleti Türkiye kurtuluş hareketini resmen tanımış oldu. Kurtuluş hareketi örgütlenmesinin BMM düzeyine çıkışından sonra ileri yitmiş kire devam eden Kurtuluş Savaşı sonunda, ülke yabancı işgalcilerden temizlendi, Osmanlı İmparatorluğu devletinin varlığına son verildi ve 29 Ekim 1923'te Türkiye Cumhuriyeti ilan edildi. 19 Mayıs'tan başlayarak geline bu aşama, emperyalizmin bölünmesi yönüyle de simgeliyor. Türkiye halkı, 19 Mayıs'ta bağlanan kurtuluş hareketini geliştirmiş ve zafere ulaştırmıştı.

BAĞIMSIZLIK POLİTİKASINDAN EMPERYALİST BLOKLARA

Antiemperyalist nitelikli bir kurtuluş savaşından sonra kurulan genç Türkiye Cumhuriyeti'nin ilan edilen dış politikası da antiemperyalist nitelik taşıyordu. Kurtuluş savaşı boyunca destek ve dayanışması gördü. Sovyetler Birliği ile ilişkiler sürdürüyor, iki yeni devlet karargah dostluğunu ikili ilişkilerinde de kanıtlıyordu. Ne var ki Türkiye'de kendi iktidarını sağlamaya çalışan burjuvazinin emperyalist devletlerle ilişkilerinin gerek tam bir teslimiyet ve bağımlılıkla sonuçlanması Türkiye'nin dış politikası da emperyalizmin çıkarlarının doğrultusuna girecekti.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında başlayan soğuk savaş döneminde Türkiye'nin dış politikasının, kurtuluş savaşı sırasında ve hemen sonrasında dış politikasının artık tümüyle karşı bir konuma geldiği görülmüştü. Önce ABD emperyalizmiyle bağlanan ikili anlaşmalar, aslında Türkiye'nin dünya Kapitalist sistemi içinde yer alma istem ve girişimlerini belirliyordu. Gerek İkinci Dünya Savaşı yıllarında gerekse savaş sonrasında, ülke içinde antikomünizm tam bir devlet politikası haline gelmişti. Dünyada emperyalist merkezler, sosyalist sisteme karşı çok yönlü bir kampanyaya girişmiş, bu kampanyayı NATO'nun kuruluşuyla birlikte bir askeri kaplamaya haline getirmişti. Emperyalizmin uzun vadede güttüğü amaç, Sovyetler Birliği ile İkinci Dünya savaşı sonrası kurulan genç sosyalist devletlerin oluşturduğu dünya sosyalist sistemini ortadan kaldırmaktır. Bu amaç için Türkiye'nin önemli bir stratejik konumu bulunuyordu. "Kuzey Atlantik Paktı" olarak kurulan NATO, Türkiye ve Yunanistan Atlantik ülkeleri olmadıkları halde, sırf Sovyetler Birliği'ni ve diğer sosyalist ülkeleri günden kuzatma altına almak amacıyla bu ülkeleri bünyesine

alıyor, Türkiye ile Yunanistan'ın Sovyetler Birliği'ne karşı bir saldırı sırasında "ün" olarak kullanmayı amaçlıyordu.

EMPERYALİST TAHAKKÜM ZİNCİRİ

Türkiye'nin 2. Dünya Savaşı sırasında yaşadığı bu dış politika, Kurtuluş Savaşı'nda ilan edilen ve "ulusal bağımsızlık" da içeren dış politika anlayışının fiilen tene kırıması anlamına geliyordu. Türkiye, bu tarihten itibaren, antikomünist ve emperyalist kampani ele atışları aracılığıyla bir oluyordu. Türkiye'de kurulan ABD ve NATO ülkeleri, kurtuluş savaşı sonunda kurulan toprakları, Sovyetler karşı birer araç olarak kullanılmak üzere yeniden işgale terk-

ediyordu. Bunun dışında, 1960'lı yılların başında meydana gelen bir U - 2 uçağı olayı, ABD'nin gerçek niyetlerinin artık saklanamayacak ölçüde açığa çıkmasını sağlıyordu. Adana İncirlik üssünden kalkan bir U - 2 casus uçağı Sovyet topraklarında düşürülüyor, bu da uluslararası alanda bir bunalıma yol açıyordu. İçin ilginç yanı, bu uçağın kalkışından Türkiye hükümeti yetkililerinin haberi bile olmayıştı idi.

İkinci Dünya Savaşı öncesinde güdülen ekonomik politika, Türkiye'de savaş sonrasında "ekonomik bağımsızlık" da yitirilmesine yol açıyordu. Yabancı sermaye ülkemizde geniş bir etki alanına sahip oluyor ve burjuvazi, yabancı sermaye ile işbirliğine gerek, ülke ekonomisinin uluslararası tekeliler tarafından kontrol edilebilmesini sağlıyordu. Kurtuluş savaşı yıllarında ilan edilen "ekonomik bağımsızlık olmadan siyasal bağımsızlık olmaz" ilkesi, bu durumda artık geçerliliğini yitirmişti, 1956 yılında ABD ile yapılan bir ikili anlaşma, bu ilkeye Türkiye'ye "doğrudan müldehale edilebilir" yetkilini veriyordu.

YAŞASIN BAĞIMSIZ TÜRKİYE!

Türkiye'de bu yıl 19 Mayıs'ın 60. yılı kutlanırken, bu günün Türkiye tarihi için taşıdığı anlam hiçbir zaman gözden uzak tutulmamalıdır. Türkiye'nin antiemperyalist güçleri, çok uzun bir süreden beri bu gün bilincindedirler ve tüm emperyalist bloklardan çıkılması, emperyalizmin işine yarayan tüm ikili ve diğer anlaşmaların iptal edilmesi istemini öne sürmektedirler.

Geçen yıl Nisan ayında Türkiye İşçi Partisi tarafından açılan "NATO'ya Hayır" kampanyası, bugün de Türkiye'deki tüm antiemperyalistlerin gincel hedeflerini dış getirmektedir. Big hedefler, yuymuşa istemini, barış istemini, bağımsızlık ve demokrasi istemini içermektedir. 1968'lerde emperyalizmin 6. Filo'suna karşı mücadelede pehlil düşen Vedat Demircioğlu'dan, geçen yıl "NATO'ya Hayır" kampanyası sırasında katledilen Yılmaz Derezag'a kadar birçok savaşçı, bu hedefler uğruna pehlil düşmüşlerdir. Ancak kurtlar buçağı dikilmiştir. Bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi sürekli ileri adımlar atmalıdır, atmaya devam etmelidir.

Tarih 23 Nisan'ın 59. yıldönümü gibi, 19 Mayıs'ın 60. yıldönümü de antiemperyalist düşünceden, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinden yuymulanıdır. Bu mücadelede yitirmek, 19 Mayıs'ta, 23 Nisan'ta gerçek anlamıyla kazandırmak, tüm ilerici, demokratları ve sosyalistleri görevidir. Bu ilgilere, dünyanın her yerinde verilen barış ve demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçası ve bu mücadele kazanılınca kadar gincelliği sürdükleri.

